

Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány
Tisza-tavi Horgászmúzeum projekt - Sarud

2016. február 29.

Tartalom

1. Vezetői összefoglaló	3
2. A fejlesztési program kiindulási és alapadatai	6
3. A fejlesztési program gesztor szervezetének bemutatása	8
4. A fejlesztési program háttérének bemutatása	8
4.1. Érintett földrajzi terület bemutatása	11
4.2. Releváns jogszabályi környezet bemutatása	13
4.3. Szakpolitikai háttérbemutatása.....	16
4.3.1 A fejlesztési program döntési folyamata.....	16
4.3.2 A fejlesztési program tartalmi illeszkedése a szakpolitikai környezethez.....	17
5. A fejlesztés szükségességének ismertetése	19
6. A cél elérése érdekében fejlesztendő tevékenység	22
7. A fejlesztési program forrás ütemezése és eredménymutatói	24
7.1. Kockázatok elemzése.....	27
8. Kapcsolódó projektek	28
9. Felhasznált források.....	29

Előszó

Az Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány (EMT) célja, hogy az operatív program tervezői számára olyan információkat szolgáltatson a tervezett fejlesztésekkel kapcsolatban, amelyek betekintést engednek az előkészítés alatt álló programok és projektek részletesebb szakmai tartalmába, egyben hozzájárulva e fejlesztések megalapozásához, a magasabb szintű (konceptcionális és stratégiai) dokumentumokhoz való illeszkedésük biztosításához. Ebben az értelemben az EMT kiegészíti, lényegi információk segítségével átláthatóvá és értékelhetővé teszi a releváns fejlesztéseket.

1. Vezetői összefoglaló

Jelen előzetes projekt-megvalósíthatósági tanulmány (EMT) a térségi projektgyűjtés és a projektgenerálás során feltárt projektjavaslatok alapján készült, összhangban a Tisza-tavi térség 2014-2020-as fejlesztési időszakra vonatkozó operatív tervdokumentumaival és a Tisza-tó fejlesztési programjaival.

A projektgyűjtés során három fő célterület körvonalazódott, amelynek egyike a turizmusfejlesztés. Az EMT kidolgozása során fontos szempont volt, hogy olyan megvalósíthatósági tanulmány készüljön, amelyik illeszkedik a térség hagyományaihoz és adottságaihoz.

A Tisza-tó települései kiváló turisztikai adottságokkal rendelkeznek, azonban a bennük rejlő potenciált jelenleg – egy-két minta projekten túl - igen csekély mértékben használják ki. A turizmus fellendítéséhez szükséges a turisztikai attrakciók, szolgáltatások fejlesztése, illetve új attrakciók létesítése.

A Tisza-tavi Horgászmúzeum egy olyan turisztikai attrakció, ami illeszkedve a Heves megyei fejlesztési irányokhoz új vonzerőt biztosít a Tisza-tóra látogató vendégek számára. A Tisza-tó az ország második legnagyobb tavaként kiemelt szerepet tölt be Magyarország horgászturisztikai célpontjai között, hiszen a Balaton és a Tisza- tó az ország két meghatározó horgászvíze.

A Tisza-tó hasznosításának egyik legfontosabb 4 évszakos lehetősége, a horgászat fejlesztése. Ezt felismerve hozták létre a Tisza-tó körüli önkormányzatok a Sporthorgász Kft-t, ami a Tisza-tó horgászati vízkezelője. 2016 –tól a Sporthorgász Kft. a MOHOSZ speciális jogállású tagja.

A horgászat fejlesztése terén a Sporthorgász Kft folyamatos fejlesztéseket hajt végre, mozgássérült horgászhelyeket alakít ki, partot rendez és új horgászállásokat hoz létre, kaszálja a túlszaporodott vízínövényeket és legújabb fejlesztésként a halak természetes

szaporulatának biztosítása érdekében ívóhelyeket alakít ki. A horgászat körülményeinek és a vízpart rendjének, a horgászati szabályok betartásának érdekében hatékonyan működő halór csapatot működtet.

A Tisza-tó attrakcióinak egy része, közvetve vagy közvetlenül kapcsolatba hozható a halakkal, a horgászattal. Heves megye legnagyobb attrakciói e témakör köré épülnek, gondoljunk itt a Tisza-tavi Ökocentrumra, ahol Európa legnagyobb édesvízi akváriumában a víz alatt nézhetik meg a látogatók a valamikor hazánkban élő halfajokat, vagy a Kiskörén található az országban egyedülálló hallépcső, ami a vízlépcső által két részre bontott mederben teszi lehetővé a halak vándorlását.

A turizmus fejlesztése gazdasági fellendülést hozhat a települések számára, segíthet mérsékelni az olyan kedvezőtlen demográfiai trendeket, mint az elvándorlás és az elöregedés; erősíti a helyi vállalkozásokat és munkahelyeket teremt.

A tervezett projekt szoros összhangban van az Európai Unió, Magyarország és Heves megye vonatkozó fejlesztési programjaival és koncepcióival, illetve szorosan kapcsolódik a környező településeken felmerült projekt ötletekhez is.

A Tisza-tó ökoturisztikai jellegéhez jól illeszthetők a horgászattal kapcsolatos fejlesztések. Eddig az ország legjobb turisztikai programjaként számon tartott tanösvények (Szabics kikötő, Poroszló) elsősorban a vízpart és a természet bemutatását célozzák.

A MOHOSZ elnöke által meghirdetett Nemzeti Horgász és Horgászturisztika stratégia új megvilágításba helyezi a horgászatot. A stratégia legfontosabb eleme, hogy a horgászat a maga 350,000 fős horgászlétszámaival a horgászok családtagjaival és horgászok körüli gyártók és szolgáltatók sokaságával egy külön iparágként, gazdasági szegmensként kezelhető, kezelendő. A új stratégiának köszönhetően egyszerűsödik a horgászati adminisztráció, megszűnik a természetes vizeken a halászat és a horgászok kezelésébe kerülnek az állami vízfelületek. Így emelkedhet a horgászlétszám, javulhat a halállomány, aminek következtében nőhet a külföldi horgászturisták száma. A horgászat különleges jelentősége abban rejlik, hogy a horgászok jellemzően nem az idegenforgalmi főszezonban keresik fel a vízpartokat.

A program további lehetséges eredménye, hogy a horgászat több ezer közvetlen munkahelyet jelent, az egyesületi jegykiadóktól a halőrökig, a horgászboltosoktól a csónakkikötő üzemeltetőikig; közvetett hatása pedig még szélesebb spektrumú pl. a szálláshely-szolgáltatás, a termékgyártás területén. Számos országban a horgászturizmus kiemelt, államilag címzetten is támogatott ágazat, s mindez igaz az édesvízi környezetre is. Több nemzet esetében a horgászok lakosságszámra vetített aránya jóval magasabb (akár ötszöröse), mint Magyarországon. Az alapfokú horgászati oktatás beépült a nemzeti tantervekbe.

Azonban a horgászok sem töltik minden idejüket a vízparton. A kiegészítő programok mellett fontos lenne számukra is a horgászat hagyományainak ápolása, az új generáció számára a régi eszközök és kiegészítők bemutatása. Ez egy olyan horgászattal szerves kapcsolatban álló igény kielégítése lehetne, ami jelenleg Magyarországon sehol sem valósult meg.

A Mezőgazdasági Múzeumnak van ugyan egy parányi horgász- halász gyűjteménye, de erről a legtöbben nem tudnak, ráadásul a Liget projektnek köszönhetően a múzeum hamarosan bezár. Halászmúzeum van ugyan Rétimajorban, de ott a halászat eszközeit gyűjtötték össze.

Magyarországon nincs HORGÁSZMÚZEUM. Nincs olyan zárandokhelye a 350,000 horgásznak, amit legalább egyszer fel kell, hogy keressen. Ahol megismerheti nagyapja vagy apja horgász-eszközeit, ahol átadhatja a tudást a horgász gyerekének vagy unokájának.

Ezért az ötletgazda szándékai szerint Sarudon kell megnyitni az ország első horgászmúzeumát, egységben kezelve a poroszlói Ökocentrummal, így komplex program lehet a horgászok számára a horgász-eszközök fejlődésének és a halak víz alatti életének megismerése.

A Horgászmúzeum a második legnagyobb létszámú tömegsport zárandokhelye lehet Heves megyében, és egyedi attrakció Sarudon, a Tisza-tó egyik leghangulatosabb településén.

A projekt illeszkedése a jelenleg aktuális magasabb szintű tervezési koncepciókhoz:

Heves megye területfejlesztési koncepciója (2014-2020) és Heves megye területfejlesztési programja (2014-2020)

Heves megye integrált területi programja (ITP)

A projekt a következő célkitűzésekhez illeszkedik:

Átfogó célkitűzés: Versenyképes Heves Megye (HMITP1),

Kapcsolódó TOP intézkedés: Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” címen (TOP-1.2.1-15)

A célkitűzéssel kapcsolatos, a projekt megvalósulásával teljesíthető, elvárások:

- A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése

2. A fejlesztési program kiindulási és alapadatai

Az Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány kidolgozásához kapcsolódóan egy alkalommal térségi projektgyűjtési és projektgenerálási egyeztető rendezvény került megrendezésre, illetve ezen felül személyes és telefonos konzultációk is történtek az érintettekkel. A projektgenerálás során fontos szempont volt a 2014-2020-as tervezési időszakot megelőző projektgyűjtések eredményének integrálása a jelenlegi fejlesztési elképzelésekhez.

Sarud település turisztikai adottságai

PROGRAM	CÉLKÖZÖNSÉG	TURISZTIKAI VONZERŐ
Tündérrózsa Kikötő	horgászok, kirándulók	a település egyik meghatározó szolgáltatója
EURO STRAND ÉS KEMPING	iskolai táborok, településre látogatók	a Tisza-tó egyik leghangulatosabb strandja
Adler kemping	bezárt	bezárt
28 nyilvántartott szállásadó	főleg a nyári szezonban családok, baráti társaságok	eltérő szolgáltatási színvonal
Egyházi tábor	gyerekek	a település legmodernebb táborhelye (Egyházi)
Templom	vallási turizmus	felújításra szorul
Kajak-kenu kölcsönzés	Aktív turizmus	jelentéktelen kihasználtság
Folyamatosan működő étterem	Nincs	Nincs
Élményfalu Projekt	családok, gyerekek	a falu egyetlen turisztikai programja
Faluház	nyaralók	népszerű program
Játszótér	nincs	nincs
Múzeum, gyűjtemény	nincs	nincs
Emlékművek, szobrok	turisták	lerobbant állapot
Állatpark	gyerekek, csoportok	kiépítés alatt

A Horgászmúzeum projekt alap adatai

Megvalósítás helyszíne	Sarud, Kossuth u 113
Ingatlan adottságai	parasztház
Ingatlan tulajdonviszonya	magán tulajdon
Előd „gyűjtemény” helyszíne	Balatonalmádi
A múzeum specializációja	Horgász és csónakmotor múzeum
Múzeum területe	kb. 200 nm
A Gyűjtemény tulajdonosa	magángyűjtemény
A múzeum tervezett működtetője	Gyerekreáció Egyesület
Kapcsolódó gyűjteményi együttműködések	Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Magyar Mezőgazdasági Múzeum
Nyitás tervezett időpontja	2016.

Horgászmúzeum projekt fejlesztési lehetőségei

Tevékenység	Eredmény
Új ingatlan a múzeum számára	megfelelő alapterület és szabadtéri helyszín
Halászati múzeum	egységében bemutatni a halászatot, horgászatot
Hagyományos vízparti szakmák pl pákász	egy komplex hagyománytörténeti gyűjtemény
Tisza-tó „modell”	a kicsinyített magán tavon az ősi horgász/halász módszerek bemutatása
Öneterő Horgász étterem	minőségi vendéglátás

3. A fejlesztési program gesztor szervezetének bemutatása

A tervek szerint a Gyerekreáció Egyesület az önkormányzatok által létrehozott a Sporthorgász Kft-vel, ami a Tisza-tó horgászati vízkezelője és a Sarudi önkormányzattal együttműködve hozná létre a Sarudi Horgászmúzeumot.

A Gyerekreáció Egyesület nevéhez köthető több sarudi rendezvény megszervezése és az alapítók aktív szereplői az Élményfalu projektnek, így jelentős, több évtizedes projekt előkészítő, megvalósító és menedzsmint tapasztalattal, valamint kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkeznek, amely segíti a projekt megvalósítását. Ennek során a gesztor szervezet számít az érdekelt önkormányzat(ok) aktív támogatására is.

Név	Gyerekreáció Sport- és Közösségfejlesztő Egyesület
Székhely	1194 Budapest Kiss János altábornagy utca 32..
Telephely (nyomtató helye)	3386 Sarud, Kossuth u 113
Adószám	18654109

Projektben közreműködő neve	Feladata	Elérhetősége
Kücsön Gyula	Projektmenedzser	30/949-6814

4. A fejlesztési program háttérének bemutatása

A Tisza-tavi Horgászmúzeum egy hiánypótló kezdeményezés, ami jelentős mértékben hozzájárul a Tisza-tó és Sarud ismertségéhez.

Alapok:

2014-ben indult útjára az Élményfalu Projekt. Célja az volt, hogy a Tisza-tó egyik leghangulatosabb települését megpróbálják életre kelteni.

A faluból jelentős az elvándorlás, minden második ház eladó volt ebben az időben. A falu öregszik, az itt élők jelentős része munkanélküli és magas a cigány etnikum aránya is a településen. A faluban nem működik a kooperáció, amit az is alátámaszt, hogy a legutóbbi választáson az 1,400 fős településen 14 polgármester- jelölt indult. A falu szolgáltató kivétel nélkül más településről érkeztek ide befektetőként. A falunak nincs vagyona, nincsenek értékes saját területei. A 2008-as válság az addig jó adottságú falut tetszhalott állapotba süllyesztette. a külföldiek és elmaradtak a hazai vendégek is. A falu idegenforgalmi projektjét, ami egy üdülőfalu létrehozását célozta meg a válság ellehetetlenítette, a kimért telkek egy részén soha nem épültek meg a tervezett házak, a felépültek közül sokat árulnak.

A termálvíztől várt a falu az áttörést, amikor az Egerszalók- Hajdúszoboszló termál csatornát megtalálva megfúrták a falu 50 fokos termálkútját, amire építve egy gigantikus projekt tervei kezdtek kibontakozni. Ez lett volna a BIO falu. A tervek azonban hamar köddé váltak, miután a projekt területét Natura 2000 területté nyilvánították, így mindenféle hasznosítás lehetetlenné vált. A projekt szomszédságában ugyancsak magán beruházásban egy mintafalu képe rajzolódott ki, azonban ez sem valósult meg a terület tulajdonosa árulja a projekt helyszínét.

Az itt élő embereknek kevés munkalehetősége adódik, nincs ipar, nem fejlődnek a szolgáltatások, az ideiglenes megoldást az önkormányzati foglalkoztatás jelenti. A vendégek elmaradásával elmaradt az a bevétel is, amiből fejleszteni és szinten tartani lehetett volna a szolgáltatásokat.

Ilyen körülmények között fogalmazódott meg az Élményfalu gondolata.

Mire is alapozták az Élményfalu sikerét?

2003-ban elkészült el a Fővárosi Állat- és Növénykertben az ország első családi játszóháza, Évi közel 100,000 látogatójával az ország legnépszerűbb gyerekprogramja, és a működése alatt végig az ország legjobb játszóházaként tartották nyilván. A Játszóház nyitásától kerül megszervezésre az Fővárosi Állat-és Növénykert táborát a ZOO tábor, ahol évente közel 2,000 gyerek ismeri meg belülről az Állatkert titkait..

Az ötlet csupán arról szólt, hogy megmutassák meg a gyerekeknek a Tisza-tó csodálatos világát, s ha ezek a gyerekek és a szülők kedvező benyomásokkal távoznak a programokról, akkor visszatérnek majd és elhosszabb barátait is. Így a falu új vendégekkel, idővel talán új lakókkal bővül.

Egyedi táborok, igényes szülőknek.

Az Élményfalu ötletének megfogalmazásakor felmérték a Tisza-tó turisztikai választékát és meg kellett találni azokat az egyedi programokat amik vagy nem megfelelő minőségben vagy egyáltalán nem találhatóak meg a térségben.

Két ilyen gyerekek számára is vonzó és a Tisza-tó adottságait is megfelelően kihasználó tevékenységet találtak, a horgászást és a vitorlázást. Olyan programokat kellett kifejleszteni, amik legalább annyira egyediek és igényesek, mint a ZOO Tábor.

A Horgásztábor vált a legnépszerűbb programjává az Élményfalunak, mivel általában már nincs a legtöbb családban olyan nagypapa, aki megmutatná a gyerekeknek a horgászat alapjait. Megkeresték a Tisza-tó leghitelesebb helyi horgászatit és őket kérték fel a táborok vezetésére.

A vitorlázás esetében oktatókat a Balaton mellől csábítottak át és hajókat gyártottak. Így most az ország egyik legújabb Optimist flottája várja az ifjú vitorlázókat Sarudon.

A táborok egyedülállóak nem csak eszközparkjuknál, személyzetüknél, de csoportjaiknak nagyságánál és elhelyezési körülményeiknél fogva is. Minden táborban 10-12 fős csoportok dolgoznak, akiket 2 kísérő vezet. A csoportok felújított parasztházakban laknak, az a táborok bázisa. Az elmúlt évben közel 200 gyerek táborozott itt.

A táborok megfelelő kiszolgálása érdekében több öreg parasztházat is megvásároltak és felújítottak. Jelenleg 5 igényesen rendbetett ház van a projekt birtokában.

Az Élményfalu munkájának eredményeképp 2015 augusztusában nem volt kiadható szálláshely Sarudon. A projekt önálló marketing és kommunikációs tevékenységet végez. Önálló weblapja és több specializált Facebook profilja van. Saját szórólapokat gyárt és saját költségén jelentet meg hirdetéseket. Az Élményfalu minden jelentősebb turisztikai és horgász kiállításon képviselteti magát és meghívott vendége a Nagy Sportágválasztónak is. A projekt 2016-ig nem foglalkozott vendégházak kiadásával.

2015-ig ezt tudta az Élményfalu. Profit nélkül, jelentős pénzügyi befektetésekkel és sok-sok munkával. A Projekt a Tisza-tó egyik legismertebb turisztikai programjává vált. De még nem volt benne az ATTRAKCIÓ, egy olyan program, ami csak egy van az országban, végül a Horgászmúzeum megvalósításának terve vált a célkitűzéssé.

Annak érdekében, hogy megfelelő méretű legyen a kiállítás bővítették a gyűjteményt és a horgászesszék mellett a horgászok által használt csónakmotorok is helyet kapnak majd a múzeumban. Felvették a kapcsolatot a Magyar Műszaki és Közlekedési múzeummal, akiknek motorcsónak gyűjteményét soha nem látta a közönség, azok dobozokban állnak. Találkoztak a Magyar Mezőgazdasági Múzeum vezetőivel, akiknek van egy kisebb horgász-halász gyűjteménye, aminek egyes darabjait várhatóan kölcsön adják a múzeum számára.

A fenntartási költségek minimalizálása érdekében új helyszínt kell kialakítani a projekt számára. Egy parasztházat és annak istállóját építenék át, hogy olyan környezetben mutassák be az eszközöknek, ami illik a Tisza-tóhoz, illik Sarudhoz. Remélhetőleg magyarországi 350,000 horgász egy része örömmel látogat el hozzánk és a múzeum elnyeri a tetszésüket. Ez a gyűjtemény az alapja lehet egy olyan projektnek, ahol egyben lehet bemutatni a víz körül és a vízből élők egykori életét. Ilyen gyűjtemény jelenleg nincs hazánkban.

Ami így különleges horgász- halász turisztikai attrakció lehet. A szándékok szerint ezzel az attrakcióval egy olyan projekt jön létre ami illeszkedik a térség jelentős fejlesztéseivel (ÖKOCENTRUM, HALLPÉCSŐ), és meghatározó eleme lehet a MOHOSZ horgászturisztikai fejlesztési elképzeléseinek.

4.1. Érintett földrajzi terület bemutatása

Sarud, Heves megyei község, Füzesabony kistérség hátrányos helyzetű települése. Jelenlegi lakosságának létszáma 1387 fő, mely létszám a halálozások, a fiatalok elvándorlása miatt folyamatosan csökken. A település hátrányos helyzetű lakosságának létszáma 400 fő (kb. 30%). A lakosságon belül a cigány kisebbség aránya meghaladja a 40 %-ot. A munkanélküliség a faluban közel 20% (a közmunka program nélkül).

Távolsága Budapesttől, kb. 140 km (kb. 1,5 óra), Debrecentől kb. 95 km (kb. 1,5 óra, az M3-tól kb. 30 km).

Turisztikai értékei: Katolikus templom, Tájház, Tündérrózsa kikötő, Euro strand és kemping

Miben emelkedhet ki Sarud, a többi területtől:

- Az egyik legkönnyebben megközelíthető település
- Kiváló Horgászati lehetőségek
- Nincs zsúfoltság, a falu szinte a tó partján található
- A Tisza-tavi kódex egyedül Sarud számára biztosítja a tó partjának fejlesztését, a vízfelület hasznosítását
- Jelentős vízhozamú termál kúttal rendelkezik

A TERÜLETI ADOTTSÁGOK ÖSSZEFOGLALÁSA:

A történelmileg kialakult, többszörösen hátrányos helyzetnek a legfőbb összetevői:

- a társadalmi és gazdasági szempontból belső perifériális helyzet,
- a közlekedési kapcsolathiányok,
- a térség mezőgazdasági jellege,
- a hátrányos társadalmi helyzet.

A hátrányos helyzetből való kiemelkedés egyik leginkább meghatározó eleme a Tisza és a Tisza-tó, illetve az ezekhez való fokozatos visszafordulás lehet. A tó mostanra felértékelődött, természetvédelmi-ökológiai jelentősége és turisztikai szerepe megkívánja a közelmúltig meghatározó mezőgazdaság fokozatos, irányított átalakítását (művelési struktúraváltás), valamint a térség turisztikai szolgáltatásainak továbbfejlesztését.

A minőségi turizmus gazdasági jelentősége, munkahelyteremtő képessége a térség szempontjából különleges fontosságú lehet. Bár a lakosság megélhetését teljes körűen önmagában nem biztosítja, de a jövőben motorja lehet a gazdasági és szerkezeti átalakulásnak.

A turizmus az utóbbi évtizedben a Tisza-tó környezetének fontos gazdasági tevékenységévé vált. A térség több olyan adottsággal is rendelkezik, melyek a turisztikai kereslet legújabb irányzataihoz kapcsolódnak. A fő vonzerők között a Tisza-tóra épülő horgászati, fürdési, és vízi sportolási lehetőségek, a tiszai evezés, a kerékpározás, valamint a Hortobágyi Nemzeti Park Tisza-tavi Madárrezervátumának látogathatósága emelhető ki. A térség termálfürdői gyógy és wellness szolgáltatásokkal, valamint az egyes települések rendezvényei számítanak még jelentősebb vonzerőnek. A térségben meglévő turisztikai termékek versenyképességét negatívan befolyásolja a környezeti kultúra alacsony színvonala, a természeti értékek nem megfelelő védelme, a kedvezőtlen infrastrukturális feltételek, a szállás és vendéglátás helyenkénti kezdetlegessége, és az egymást segítő turisztikai termékek hiánya, összehangolt marketingje. A rövid szezon miatt a beruházások megtérülése hosszú, a kialakított árak sokszor nincsenek arányban a szolgáltatások minőségével.

Az ágazat fejlődésének középpontjában a meglévő vonzerőkre építve, a tapasztalható hiányosságok kiküszöbölésével az ökoturizmus, falusi turizmus, termálturizmus, kerékpáros és lovasturizmus, horgász-, vadász- és vízi turizmus, a kulturális turizmus, valamint a gasztronómiai- és borturizmus állhat. A kínálatba területileg a Tisza-tó közvetlen környékén túl a tágabb térség is sikeresen bevonható. A **környezeti állapot és a természeti értékek** megóvása és javítása a térség fejlődésének egyik záloga. A Tisza folyó vízminősége jellemzően „jó-tűrhető”. Probléma a Felső-Tisza-vidéki szilárd hulladékok okozta vízszennyezés, amely árvíz esetén – amennyiben az áradás mértéke meghaladja az őrzátonyok szintjét, azon átbukva – bekerül a medencékbe. A vadkempingezés után is sok hulladék marad a parton és a vízben.

A térséget érintő folyók, patakok, öntözőcsatornák, szivárgók esetenként szennyezettek, de az itt található több mint 30 holtág állapota sem mindig kielégítő.

A Tisza-tó térsége *területi versenyképesség* szempontjából nincs kedvező helyzetben. A turizmust a kedvező tendenciák és lehetőségek ellenére is a nagyobb forgalom – szerényebb gazdasági haszon jellemzi.

A Tisza-tó turisztikai jellemzői, lehetőségek, fejlesztési lehetőségek:

A szakemberek a 2012 évi 180 ezer belföldi vendégéjszaka 2,2 százalékos növekedését várják a Tisza-tavon 2013-ban. A (KSH) adatai szerint tavaly az első 11 hónapban 3 százalékkal több vendég fordult meg a régióban, mint 2011 azonos időszakában, a vendégéjszakák száma 4 százalékkal nőtt, a szállásdíj bevételek 13 százalékkal emelkedtek. A külföldiek számának minimális csökkenése mellett a belföldi látogatók érdeklődése volt tapasztalható a Tisza-tó és környéke iránt.

4.2. Releváns jogszabályi környezet bemutatása

A fejlesztési program előkészítését és megvalósítását befolyásoló, e folyamatokra érdemben kiható jogszabályok bemutatása.

272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet

A megyei önkormányzatok tervezési feladatait a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rögzíti. A fejlesztési program előkészítése során fokozottan kell ügyelni - a Heves Városi ITS-en kívül – a Heves Megyei Integrált Területi Programhoz (ITP) való illeszkedésre is, amely költségvetési kereteket és indikátorelvárásokat határoz meg, valamint - biztosítandó a megyei integrált célokhoz való igazodást - értékelési szempontokat is rögzít.

A 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló Kormányrendeletben a jogalkotó többek között meghatározza a megyei önkormányzatok tervezésre és annak végrehajtására vonatkozó szerepét is. A rendelet - jelen projekt előkészítésének szempontjából – egyik releváns rendelkezése a területi szereplő, jelen esetben a Heves Megyei Önkormányzat szerepéről szól az ITP összeállításában és végrehajtásában. A Heves Megyei Önkormányzat feladatai a rendelet 19. §-a szerint:

- a) kidolgozza az ITP szintű kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve az operatív programban és az e rendeletben meghatározott horizontális követelményeket,
- b) a kiválasztási kritériumok alapján összeállítja az ITP-t és kezdeményezheti annak módosítását,
- c) véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást és megadja a területi szempontú értékelési szempontokat,
- d) e rendeletben meghatározott esetben szavazati joggal részt vesz a döntés-előkészítő bizottság ülésén, vagy e rendeletben meghatározott esetben a területi szempontú értékelési szempontokat értékeli és az irányító hatóság elé terjeszti,
- e) 86 adatot szolgáltat az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret összeállításához,

f) végrehajtja az ITP-t, amelynek keretében a kedvezményezettektől és az irányító hatóságtól a támogatott projektekről adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben és a kedvezményezett kérelmére a projektmenedzsment tevékenységek ellátásában.”

1702/2014. (XII.13.) számú Kormányhatározat

A Kormányhatározat a 2014–2020 közötti programozási időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szól. A Kormányhatározatban egyrészt rögzítik, hogy a TOP keretein belül meghatározott források tervezése integrált területi programok kialakításával megyei és megyei jogú városi szinteken zajlik és a megyei tervezési feladatokat - megye közigazgatási területének a megyei jogú város közigazgatási területén kívüli részére vonatkozóan - a megyei önkormányzat az érintett települési önkormányzatok bevonásával végzi el. Másrészt a határozat rögzíti a megyei önkormányzatok tervezési jogkörében készülő megyei szintű fejlesztési programok forrásainak indikatív, megyénkénti megoszlását (ez a TOP-os összeg Heves megyében 41,69 milliárd Ft).

Heves megye által - a vonatkozó jogszabályokban meghatározott rend szerint - vezetett integrált tervezés egyik releváns eredményterméke Heves Megye Integrált Területi Programja (ITP), amelyre az előkészítés során különösen ügyelni kell.

A Kormány a 1701/2013 (X.04.) számú Kormányhatározatával jóváhagyta a Tisza-tó Kiemelt Nemzeti Programot. Ezzel megnyílt a lehetősége annak, hogy a Tisza-tó térség mind a jelenlegi EU-támogatási időszakban, mind a következő hét éves időszakban a legnagyobb mértékű támogatást megkapja a Kormánytól. A Program megvalósításával 2012-2015 között 35 Mrd Ft. fejlesztési forrás áramlik a térségbe.

A Kormány - az Új Széchenyi Terv Nemzeti Programjainak meghatározásakor - vállalta, hogy programot indít a Tisza-tó fejlesztésére, az ökoturizmusban és az ökológiai gazdálkodásban rejlő, a térségben élők életminőségét érdemben javító lehetőségek kiaknázására.

A térség nagyobb része országos összehasonlításban leghátrányosabb illetve hátrányosabb helyzetű területnek számít. A térség gazdasága a szerkezetváltás megkezdése óta eltelt évtizedek folyamán leromlott állapotú, mely területek – a belső tőkehiány, a külföldi tőkebefektetések alacsony részaránya, a kis- és középvállalkozások térségi súlyának elégtelensége, az ipari parkok, a telephelyek gyenge kihasználtsága és a munkahelyteremtés fellendítése érdekében is – a fejlesztéspolitika részéről sürgős beavatkozást igényelt.

Tekintettel a fejlesztéssel megcélzott terület gazdasági lemaradásának okaira, egy olyan fejlesztési program kidolgozására volt szükség, amely a jelenlegi EU költségvetési időszakban, eszközök és ágazatok tekintetében is képes kombinálni a szükséges fejlesztési programokat és azok megvalósításának pénzügyi hátterét.

A Heves és Jász-Nagykun-Szolnok megyei, továbbá érintőlegesen Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, értékalapú fejlesztése érdekében - egyedi tervezésű – hatásait tekintve ciklusokon átívelő, integrált területfejlesztési program sürgős kidolgozása vált szükségessé.

2012-2015 között megvalósítandó:

- komplex vízvédelmi beruházás a Tisza-tó térségében,
- külső és belső közlekedési kapcsolatok fejlesztése,
- komplex turizmusfejlesztés, turisztikai célú kerékpáros-barát útvonalak fejlesztése,
- biológiai szűnyogygyérítés, K+F,
- a jövőbeni projektek előkészítése.

NÉBIH az új irányító hatóság:

Létrejött a halgazdálkodási főosztály, a 2013-as, halászati törvény megkezdte a szemléletformálást a halgazdálkodás területén, két kormányrendelet jelent meg ebben a témában, jelenleg zajlik a vonatkozó törvény módosítása.

2016-tól a természetes vizeken megszűnik a kereskedelmi célú halászat. A halgazdálkodás fejlesztésére a Halászati Operatív Program biztosít pénzügyi forrást.

Halgazdálkodással összefüggő feladat és hatáskörök:

A halászattal összefüggésben az osztály feladat és hatáskörét a halgazdálkodásról szóló 2013. évi CII. Törvény (Hhvtv.), valamint a Hhvtv. végrehajtására kiadott 133/2013. (XII.29.) VM rendelet és a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról szóló **22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet** határozza meg

Természetvédelem:

A Tisza-tó a Tisza folyó felduzzasztásával létrehozott mesterséges tározó. Jó része a Hortobágyi Nemzeti Park különálló területe (7100,9 ha). A másodlagosan kialakított tározót keresztül szeli 33-as fő közlekedési úttól északra fekvő területen a Hortobágyi Nemzeti Park kialakításával egy időben (1973) a nemzeti parkhoz csatlakozó természetvédelmi területként jött létre a Tiszafüredi Madárrezervátum. A terület 1979 óta a Ramsari konvenció értelmében is védelmet élvez. 1993-ban a területet nemzeti parki rangra emelték és a Hortobágyi Nemzeti Parkhoz csatolták. A védetté nyilvánítás a Poroszlói medence legértékesebb részének, a Tisza, Kis-Tisza V. sz.

öblítő csatornája, Balázs-fok által határolt területnek a védelem alá helyezésével folytatódott 1996-ban. Ezzel a bővítéssel a teljes tározótér közel kétharmadát védik a természetvédelmi jogszabályok.

A Kormány 1701/2013. (X. 4.) Korm. határozata a Tisza-tó Nemzeti Programról

„1. A Kormány egyetért a Tisza-tó Nemzeti Program megvalósításával, amelynek célja a Tisza-tó térségének természeti, társadalmi és gazdasági környezetet egyaránt érintő, az ökológiai egyensúly fenntartásával történő, komplex fejlesztése, a hosszú távú térségfejlesztés feltételeinek megteremtése.”

„2.h.,

Felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy – a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal bevonásával – az Európai Unió 2014–2020 közötti tervezési és programozási időszakára való sikeres felkészülésért való felelőssége körében eljárva vizsgálja meg a kiemelt területileg integrált beruházás, mint újszerű területi integrációs eszköz alkalmazásának lehetőségét és annak módját, különös tekintettel a több alpból történő projektek finanszírozására és a Tisza-tó térségének fejlesztése körében történő alkalmazhatóságára.”

4.3. Szakpolitikai háttérbemutatása

A fejlesztési program előkészítését és megvalósítását befolyásoló szakpolitikai környezet (döntési folyamatok, érdekcsoportok stb.) bemutatása.

MOHOSZ	2016 halászat beszüntetése a természetes vizeken
	2016 minden természetes víz MOHOSZ kezelésében, alhaszonbérlet az államtól
	Az Egyesületek kijelölés útján válnak vízkezelővé

4.3.1 A fejlesztési program döntési folyamata

Az 1996. évi XXI. Területfejlesztésről és a területrendezésről szóló törvény módosítását követően 2012. január 1-től a területi szintű területfejlesztési, tervezési feladatok megyei önkormányzatok hatáskörébe kerültek. A törvény értelmében a Heves Megyei Önkormányzat hangolja össze a kormányzat, az önkormányzatok, valamint az önkormányzatok fenntartásában/tulajdonában működő szervezetek és a megyei gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit, amelynek során gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről.

A megyei szintű területfejlesztési dokumentumok - **Heves megye területfejlesztési koncepciója (2014-2020)** és **Heves megye területfejlesztési programja (2014-2020)** - kidolgozásának legfontosabb lépései a következők voltak:

- Heves Megyei Területfejlesztési Koncepció kidolgozásának előkészítése, a fejlesztési törekvések feltérképezése
- Heves Megyei Területfejlesztési Koncepció partnerségi tervének elkészítése és közgyűlési elfogadása

- Heves Megyei Területfejlesztési Koncepció helyzetértékelő munkarészének elkészítése és közgyűlési elfogadása,
- A Koncepció javaslattevő munkarészének kidolgozása, annak 45 napos véleményezési eljárásra bocsátása, egyeztető fórumok, konferenciák megtartása a partnerség jegyében,
- Heves Megyei Területfejlesztési Program elkészítésével kapcsolatos, a Koncepciónál már vázolt intézkedések megtétele,
- Folyamatos szakmai konzultáció a kormányzattal, az Irányító Hatósággal

Ezt követően a Heves Megyei Önkormányzat a **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)** finanszírozásával megvalósuló fejlesztésekhez elkészítette a **Heves Megye Integrált Területi Programját (ITP)** a TOP-ban meghatározott szakmai és forráskeretek között. Az ITP összeállításának menetét, tartalmát, illetve végrehajtásának feltételeit a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet határozza meg.

4.3.2 A fejlesztési program tartalmi illeszkedése a szakpolitikai környezethez

A tartalmi illeszkedést a fent ábrázolt struktúra mentén, megyei és települési szinten elkészült és elfogadott tervezési dokumentumok alapján mutatjuk be.

4.3.2.1 Megyei szintű illeszkedés

Heves megye területfejlesztési koncepciója (2014-2020) és Heves megye területfejlesztési programja (2014-2020)

A Heves Megyei Területfejlesztési Program (2014-2020) prioritásai, intézkedései és beavatkozásai közül a jelen projekt a következőkhöz illeszkedik

A projekt a következő célkitűzésekhez illeszkedik:

Átfogó célkitűzés: Versenyképes Heves Megye (HMITP1),

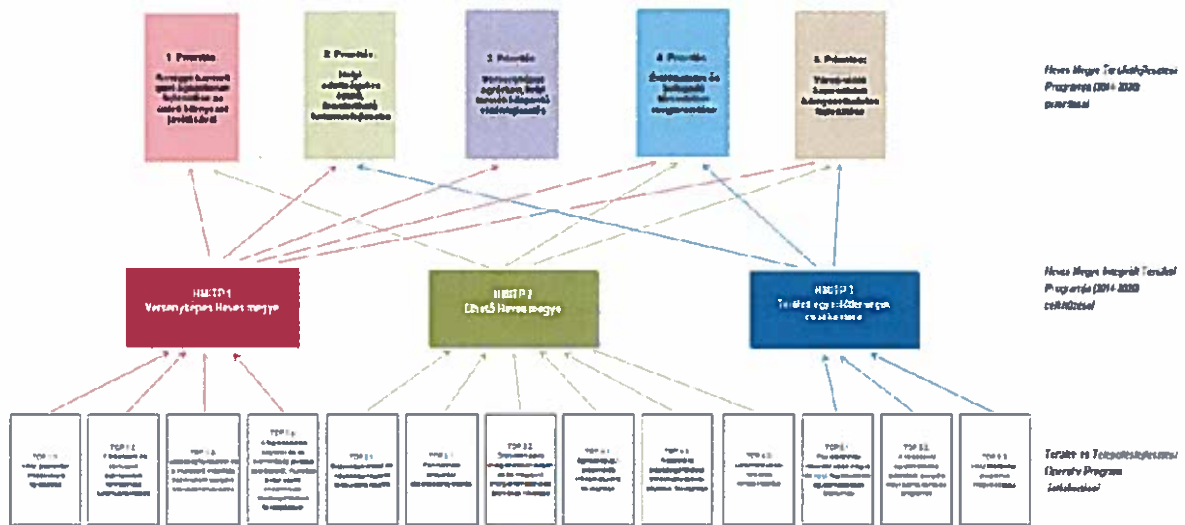
Kapcsolódó TOP intézkedés: Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” címen (TOP-1.2.1-15)

A célkitűzéssel kapcsolatos, a projekt megvalósulásával teljesíthető, elvárások:

- A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése.

Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány – Tisza-tavi Horgászmúzeum- Sarud

A Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) és Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) közötti kapcsolatot a következő ábra mutatja be

5. A fejlesztés szükségszerűségének ismertetése

A Tisza-tavat egykor hazánk legjobb horgászvizeként tartották számon. 127 km² zárt vízfelülete, amit holtágak és csatornák igazi vízi paradicsommá bővítenek, soha fel nem tárható titkokat rejteget a horgászok számára. A Tisza-tó fedett vízfelületei, védett holtágai és eltérő arcot s fogási lehetőséget mutató folyóvízi és állóvízi szakaszai mindig visszatérésre ösztönzik a horgászokat. Azonban a gazdasági válság és ciánszennyezés utáni időszak a kedvező adottságok ellenére a horgászlétszám csökkenését hozta.

A Tisza-tó vízkezelője a Sporthorgász Kft. 2016-tól a MOHOSZ speciális jogállású tagjaként igyekszik növelni a halállományt, javítani a horgászati körülményeket és védeni a vízben élő halakat a rabsicok és a kormoránok ellen.

A Tisza-tó infrastruktúrája az utóbbi években jelentősen nem fejlődött. Nincsenek olyan források és pályázatok, melyek segítségével a Tisza-tó turisztikai vonzereje jelentősen javulna, a vendégeket várók szolgáltatásainak színvonala érezhető módon fejlődne. Ezen körülmények ellenére a Tisza-tó még mindig vonzó horgászturisztikai célpont, a térség fejlődésének és felemelkedésének záloga a piaci igényeknek és a természeti adottságoknak megfelelő tudatos horgászati célú fejlesztés. A térségben dinamikus fejlődésről csak Poroszló esetében beszélhetünk. Azonban ezen nehézségek ellenére még mindig nemzetközileg elismert horgászvíz a Tisza-tó. A horgászok 471 hazai településről, illetve 11 külföldi országból érkeztek. A horgászati szempontból „legaktívabb” települések: Budapest, Tiszafüred, Eger, Mezőkövesd.

A Tisza-tó és környéke több különböző adottságú vízfelületet kínál az ide látogató horgászok számára, a Tisza- folyó alvízi és felvízi szakaszát, a Tisza-tó területét, a holtágakat, lefűződéseket, csatornákat, a Kiskunsági Főcsatornát és a Jászsági Főcsatornát. Megoldott a mozgássérült horgászok lejutása a partra, Poroszlónál. A Tisza-tavon került megépítésre az ország egyetlen HALLÉPCSŐJE, amin keresztül biztosítható a halak vándorlása a Kiskörei vízlépcső két oldalán.

Intenzív a térségben az utánpótlás nevelése is, ebben a programban közel 2000 gyerek vesz részt évente. A Sporthorgász Kft. igyekszik megfelelően szabályozni a Tisza-tó területé elszaporodó Sulyom állományát, amiből 2016-ban közel 300 ha-t fognak kaszálni.

A Sporthorgász Kft. kétszázmillió forint árbevétel realizál a horgászok területi engedélyeiből, a cég ügyvezetője szerint közel kétmilliárd forintot mozgósít a horgászturizmus a térségben.

2015-ben épült fel a Sporthorgász Kft. horgászati központja. A Tisza-tó melletti kikötők és települések bevételeinek jelentős része származik közvetlenül vagy közvetetten a horgászatból.

A Tisza-tó fejlesztésének lehetséges hátterét a térség szereplő nem képesek önerőből biztosítani. Ahhoz, hogy a hazai horgászat elérje azt a rangot, amivel a hazai és külföldi horgászok számára megfelelő körülményeket, megfelelő marketinget és a megfelelő szolgáltatási színvonalat tudjunk biztosítani nem képzelhető el állami szerepvállalás nélkül. Horgászturisztikai szempontból ebben a programban kiemelt szerepet kell szánni a Tiszátónak és a Balatonnak. Ez a program megvalósulása esetén dinamikus motorja lehet a térség fejlődésének, a látogatók számának és a vendégéjszakák számának növekedésének és ez együtt jár a tőke beáramlásával illetve a munkanélküliségi mutatók javulásával.

A MOHOSZ jelenleg komoly erővel dolgozik a Nemzeti Horgászturisztikai Stratégia kidolgozásán.

Ebben a programban egy olyan küldetés kerül megfogalmazásra, amelynek lényege, hogy egységében kezeli a horgászattal összefüggő minden tevékenységet és megfelelő források és fejlesztések megvalósításával komplex piacbővítést ér el.

A hazai horgásztársadalom (nyilvántartott) létszáma 330,000-350,000 fő. E horgászati program eredményeképp a taglétszám 400,000 főre bővíthető, aminek „családtagokkal” együtt 1,000,00 fős célközönsége lehet. Fontos feladat, hogy jelentősen növeljük a külföldi horgászok számát, mert ez a profitabilitást jelentősen javítja. Ennek érdekében minden területen fejlesztéseket kell végrehajtani a horgász kikötőktől a horgásszállásokig.

Számos európai országban a horgászturizmus kiemelt, államilag címzetten is támogatott ágazat, s mindez igaz az édesvízi környezetre is. Több nemzet esetében a horgászok lakosságszámra vetített aránya jóval magasabb (akár ötszöröse), mint Magyarországon. Az alapfokú horgászati oktatás beépült a nemzeti tantervekbe (miként ezt tervezi a MOHOSZ idehaza is).

A „szabadidősport gyakorlása feltételeinek megteremtése” közfeladat (Sporttörvény).

A sporthorgászat ≠ a horgász sporttal, az előbbi maga az általános szabadidős tevékenység, az utóbbi sport gyűjtőfogalom. A horgászturizmus nem lokális és nem alacsony árbevételű, nem egyéni és nem állandó helyhez kötött, sőt a családtagok, kísérők igényein túl is kiegészítő (egyéb sport-, gasztro-, wellness-) szolgáltatások igénybevételi lehetőségéhez nagyban kötődik, s ez erősíti a „négy évszakos” jelleget.

Turizmusfejlesztés: tiltottból támogatott. A közelmúltban megjelent a felhívás a megyei szintű tematikus turisztikai fejlesztések megvalósítása, turisztikai termékcsomagok létrehozása érdekében, Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” címen (TOP-1.2.1-15).

A MOHOSZ közbenjárására a pályázati felhívás lehetővé teszi a természetes vizek mellett kialakított horgász helyek infrastrukturális fejlesztéseit (öltözők, mosdók, stégek, közösségi terek kialakítása, fejlesztése) A közeljövőben várható a megyei jogú városok területén történő fejlesztések megvalósulását támogató felhívás is, illetve vizsgálat alatt van egy kiemelt, országos program indítás.

A MOHOSZ törekvése, kiemelt hasznosítóknak (Balaton, Tisza-tó) kiemelt szerepet kell biztosítani a horgászturisztikai fejlesztéseknél, ez nagyon különleges lehetőségeket biztosíthat a Tisza-tavi horgászat fejlesztésében. A kapcsolódó szolgáltatások megteremtése és minőségbiztosítása legalább annyira fontos, mint maga a halállomány. A természeti adottságok okán sokszor a gazdaságilag legelmaradottabb térségekben lehet a legnagyobb eredményt elérni.

A horgászat szerepe a Tisza-tó térség fejlődésében:

E tömegsport segítségével a Tisza-tó vízpartra, strandolásra épülő idegenforgalmi kínálata 4 évszakossá tehető, ami az itt élők és az idegenforgalom szempontjából nagyon fontos lehetőség.

Ezért érdemel kiemelt figyelmet a horgászturisztikában rejlő egyedi lehetőségek kiaknázása.

A fentiekből kitűnik, hogy minden olyan fejlesztéssel a térség egyedisége hangsúlyozható, ami csak a Tisza-tónál található meg.

A fentiekben bemutatott fejlesztések abba az irányba hatnak, hogy eredményesebben és jobb körülmények között hódolhassanak szenvedélyüknek a horgászok. Fontos elemet képeznek a családtagok és a szabadidős programok, ami minden fejlesztés része lesz várhatóan.

A fenti üzleti számításokon alapuló modellek nem foglalkoznak a horgászok „lelkével”, a hagyományok ápolásával, a kapástalan, rossz idős időszakok eltöltésének lehetőségével. Korábban a Balaton partján ápták a HORGÁSZAT hagyományait, bemutatták a régi korok eszközeit és új turisztikai terméket hoztak létre.

Horgászmúzeum jól kiegészíti a Tisza-tavi Ökocentrum által nyújtott élményeket. Poroszlón a HALAK kerülnek fókuszba, Sarudon a Horgászat.

6. A cél elérése érdekében fejlesztendő tevékenység

A Tisza-tavi horgászmúzeum több területen is kapcsolódik térség fejlesztési céljaihoz:

- a Tisza-tó turisztikai vonzerejének növelése egyedi attrakciókkal
- a Tisza-tó 4 évszakos működésének biztosítása
- a Tisza-tó térségében található műemlék jellegű épületek megóvása
- a település városképének javítása
- a Tisza-tó turisztikai szolgáltatásainak specializációja
- az egyes települése elszigetelt fejlesztése helyett egymásra épülő, egymást erősítő programelemek összekapcsolása
- célzott megjelenés és célzott kommunikáció a horgászok számára
- a múzeum látogatói számára nyújtható szolgáltatások bővítése
- a múzeum fejlesztésével komplex horgász-halász vízparti hagyományok projekt felépíthetősége
- nonprofit szervezetek megerősödése, civil élet valós tartalommal történő megtöltése
- alapja és háttere lehet a horgászturizmussal kapcsolatos fejlesztéseknek
- gyerek horgásztáborok
- horgászvezetés
- horgászcsónakok, lakóhajók bérlése
- etetett helyek stb.
- együttműködés a térség és a település más szolgáltatóival komplex turisztikai csomagok kidolgozásával
- munkahelyteremtés a horgászmúzeumra épülő egyedi ajándéktárgyak gyártásával
- Az összehangolt fejlesztések eredményeképp közös térségi projektek:
- Óhalászi- Holt – Tisza, és Óhalászi sziget védett tanösvény létrehozása
- a Tisza-tó nemzetközi szintű horgász versenypályájának megépítése
- horgászturisztikai bázis létrehozása minőségi szolgáltatásokkal és igényes szálláshelyekkel
- élő hagyományok ápolása (hálósövés, horgászeszközök készítése hagyományos alapanyagokból
- A Horgászturisztikai Nemzeti Fejlesztési Program megvalósulása esetén Tisza- tavi mintaprojekt megvalósítása.

A Tisza- tavi Horgászmúzeum fejlesztésének szakaszai:

1. A múzeum átmeneti helyszínének kialakítása a tervezett funkcióknak megfelelően
2. A múzeum gyűjteményének összeállítása, bővítése
3. A Kiállítás installációjának megtervezés és kivitelezése
4. A gyűjtemény bemutatása az átmeneti helyszínen
5. Állandó helyszín felépítése és a bővített gyűjtemény bemutatása

6. Szabadtéri helyszín tereprendezése vízparti szakmák bemutatása
7. Halászati gyűjtemény bemutatása
8. Foglalkoztató és oktató egység kialakítása
9. Esélyegyenlőségi tó akadálymentesítése és kiépítése
10. Hagyományőrző bemutatók az oktató tavon
11. Hal étterem és büfé megnyitása

Műszaki fejlesztések:

1. A Múzeum átmeneti és végleges helye felújításra szoruló vályog építmény
2. Az épületeken teljes körű felújítást kell végrehajtani
3. Az elkészülő épületek egységes stílusban csatlakoznak a falu házainak jellegéhez és az Élmenyfaló projekt keretében felújított régi parasztházak stílusához
4. A projekt minden eleme komplett épületgépészeti és energetikai felújítást igényel
5. A Komplex projekt megvalósításával a Falu főtere új turisztikai attrakció központjává válik.
6. A múzeum létrehozása igényli a falu infrastruktúrájának fejlesztését, gondoljunk itt a forgalomszervezésre, a tájékoztatásra vagy parkoló helyek kialakítására

Egyéb kapcsolódó fejlesztések:

1. Horgásztanya kialakítása
2. Kikötő korszerűsítés
3. Vízi faló projekt létrehozása környezetbarát horgász úszóházakkal
4. Óhalászi – Holt Tisza rehabilitáció
5. Óhalászi tanösvény létrehozása
6. A Sarudi-medence legértékesebb természetvédelmi területe az Óhalászi Holt- Tisza. Az elképzelések szerint csak evezős csónakokkal látogatható terület komplett védelmet és kiszolgáló központot kapna, megfelelő kikötőhelyekkel, szociális helyiségekkel és szakképzett személyzettel

7. A fejlesztési program forrás ütemezése és eredménymutatói

1. számú táblázat: A Sarudi Horgászmúzeum fejlesztési program pénzügyi ütemterve¹

Fejlesztési program megnevezése	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Horgászmúzeum induló gyűjteményének bemutatása	5	35						
Új horgászmúzeum terület vásárlás, közműs és épület fejlesztése		80	150	200				
Bővített gyűjtemény összeállítása/ fejlesztése			50	5	5	5	5	5
Horgászturisztikai központ és szálláshelyek építése			150	50	50	50	50	50
Új múzeum megnyitása, halászattal kibővítve, új attrakciók			45	35	20	10	10	10
Szabadtéri gyűjtemény kiépítése			30	65	10	10	10	10
Infrastruktúra fejlesztés		10	20	70	20	20	20	20
Szolgáltatás/ kikötő fejlesztés		50	40	30	20	10	10	10
Partrendezés, horgászturisztikai fejlesztések		10	20	20	10	10	10	10
Étterem megnyitása			70	5	5	5	5	5
Marketing és kommunikáció		15	10	10	10	10	10	10
Összesen:	5	120						

¹ Forrás megjelölése (támogatási összeg, millió Ft). Kérjük az egyes cellákban az adott évben felhasználni tervezett támogatási összeget megadni. Az utolsó sorban kérjük az adott évi kumulált összegeket megadni.

2. számú táblázat: A Sarudi Horgászmúzeum fejlesztési program eredményességét mérő mutatók

Fejlesztési program megnevezése	Bázis érték (2015)	Célérték (2022)	Forrás
A múzeumot felkereső látogatók száma	0	6000	
A falut felkereső turisták száma	3000	6000	
A kikötő vendégeinek a száma	200	500	
A helyi szállásadók vendégeinek a száma	450	1500	
Nomád horgászhelyeket igénybe vevő horgászok száma	0	300	
Vendégéjszakák száma	2600	7000	
Áthaladó kerékpáros turisták száma	50	250	
A Strand vendégeinek a száma	1000	3000	
Idegenforgalmi adó bevétel összege (eFt)	1400	4000	
Gyerektáborok résztvevőinek a száma	200	800	
A falu iparüzési adóbevételének változása	5000	8000	
Működő vállalkozások száma	25	100	
Visszatérő vendégek aránya	5%	15%	
Igénybe vehető szolgáltatások száma	3	12	
Új vállalkozások száma	0	10	
A falu lakosságának változása	1184	1300	

7.1 Kockázatok elemzése

A kockázat elemzés célja, hogy számba vegye mindazon tényezőket, mely a fejlesztési program különböző területeit érintik, hogy már a tervezés fázisában fel lehessen készülni a kockázati tényezők megvalósulásának eseteire. Ilyen tényezők lehetnek:

- Technológiai kockázatok
- Pénzügyi-gazdasági és fenntarthatósági kockázatok
- Műszaki, kivitelezési kockázatok
- Intézményi/szabályozói kockázatok

A módszertan alapján felsorolásra kerülnek a kockázatok, elemzésre kerül a bekövetkezési valószínűség, kiváltott hatás.

KOCKÁZAT KATEGÓRÁJA	KOCKÁZAT LEÍRÁSA	LÉTREJÖTTE OKAI	HATÁSA	KOCKÁZATKEZELÉS	VALÓ SZÍ- NŰSÉ- G
TECHNOLÓGIA	A Sarudon megvalósítani tervezett beruházásnak nincs olyan eleme, amely megvalósítási vagy üzemeltetési kockázatot jelenthetne.	nem releváns	nem relevánsa	nem szükséges	nincs
PÉNZÜGYI					
- ütemezés	a megvalósítás megkezdésének csúszása	támogatási szerződés hatálybalépésének elhúzódása	Az építkezés megkezdése csúszik	Részletes megvalósíthatósági tanulmány elkészítése, szerződéskötés.	magas
- Építés költsége	A beruházás költsége nem árajánlaton, tervezői költségbecslése	A ténylegesen bekért árajánlatok, tervezői költségbecslések az előzetes	A beruházás várható költsége megnövekszik.	Pozitív elbírálása esetén a tartalom részletes	közepes

	n alapulnak, hanem csak becsült értékek.	megvalósíthatósági tanulmányhoz képest magasabb árakat jelölnek meg.		megtervezése, és árajánlatokkal, tervezői költségbeccsel történő alátámasztása szükséges.	
KIVITELEZÉS	Nem megfelelő kiviteli tervek, műszaki kivitelezés	Rossz minőségű kivitelezés	Pótmunka szükséges, a beruházás összköltsége megnövekszik	Aktív és felelős műszaki ellenőrzés szükséges	közepes
INTÉZMÉNYI / SZABÁLYOZÓI	A turizmust szabályozó, jelenleg nem egységes jogszabályozásban a Tisza-tó térsége nem kap megfelelő hangsúlyt.	Más régiók vonzása, lobbierője növekszik,	Csökkenő fejlesztési források, széthulló, csökkenő gazdasági erejű térség	Hatékony érdekérvényesítés, térségi képviselő	magas

A kockázatelemzés során több olyan tényező került azonosításra, ami magas kockázatot jelent a beruházás megvalósítása szempontjából. Ezek azonban alapvetően külső tényezők, melyek a beruházás belső struktúráját nem veszélyeztetik. A beruházás szempontjából a legfontosabb az, hogy a projekt költségbeccslése és műszaki megvalósítása nagy figyelmet kapjon.

Továbbá szintén külső kockázati tényező a jogszabályi környezet szétdaraboltsága mind általában véve a turizmust, mind pedig a Tisza-tó térségét illetően. A Tisza-tó jogszabály által kiemelt fejlesztési térséggé emelése hosszú távon segítené a térség fejlődését.

A beruházást megelőzően több alacsony bekövetkezési valószínűségű kockázat került azonosításra, melyre fel kell készülni, azonban mindent összevetve jelentős veszélyeztető tényező nem azonosítható.

8. Kapcsolódó projektek

A projekt elindítása nincs szoros összefüggésben semmilyen fejlesztési programmal. Az attrakció fejlesztéséhez viszont több EU-s program is segítséget nyújthat.

Kiemelt szerepe lehet a múzeum és a rá épülő szolgáltatási kör dinamikus fejlődéséhez a Vidékfejlesztési Program (VP)

A projekt megfelelő háttérrel jelenthet a horgászokra épülő eszközök és fejlesztések megvalósításához, akár gyártás, akár innováció fejlesztése terén (GINOP)

A természetvédelemmel, a hulladékgazdálkodással és a természeti értékek védelmével kapcsolatban megfelelő forrásokhoz juthatunk a Környezeti És Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP).

A megfelelő infrastrukturális háttér kiépítésére és fejlesztésére biztosíthat forrást Terület- És Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

A háttér szolgáltatások és kifejezetten a halfogyasztás népszerűsítése érdekében fontos szerepe lehet a Horgászmúzeum edukációs tevékenységének és pl. éttermi ételválasztékának. A fejlesztéshez szükséges forrásokat A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP)

Még nem ismert, de a MOHOSZ vezetőinek nyilatkozatai alapján a Nemzeti Horgászturisztikai Program megvalósulása esetén a Horgászmúzeum, mint az ország első ilyen intézménye zászlóshajója kellene, hogy legyen a térségi fejlesztéseknek.

Egyéb források:

Számítunk a Tisza-tavi Horgászmúzeum működését támogató civil szervezetek aktív munkájára és pl. a Bejárható Magyarország projekt keretében a Tisza-tó fejlesztése érdekében elnyerhető sport és társadalmi célú pályázatokra.

Mivel egyik legfontosabb törekvésünk a helyi emberek számára a munkahelyteremtés ezért a Kormány által meghirdetett humanpolitikai, szövetkezetek fejlesztését célzó pályázatokra is forrásként tekintünk.

Sarud horgászturisztikai lehetőségeinek bővítéséhez hatalmas segítség lenne a 2015 –ben lezárult Komplex Tisza-tó projekt, aminek keretében nem tették átjárhatóvá a Sarudi-medence és a tiszánánai élő Tisza közötti közlekedést, mondván, hogy erre ebben az időszakban várhatóan lesznek újabb források. Amennyiben a Kis- Tisza medrének kotrása megtörténik, az sokkal több hasznosítási lehetőséget biztosít az itteni hajósok és horgászok számára.

A térség rég húzódo fejlesztése az EUROVELO 11 nemzetközi kerékpárút befejezése, ami által biztonságossá válhatna a kerékpáros közlekedés Poroszló és Tiszafüred között. Mivel 2016-ban átadják az ország legnagyobb kerékpáros központját Tiszafüreden, várható, hogy ebben a ciklusban a kerékpárút és a Tiszán történő átkelés is megoldódik- balesetmentesen.

A térségben tovább folytatódik a Poroszlón található Tisza-tavi Ökocentrum bővítése egy új akvárium egységgel, aminek hatására nem fog csökkenni a látogatók száma a közeljövőben sem.

Ezek a fejlesztések erősítik a Tisza-tó turisztikai vonzerejét, és annak ellenére, hogy Sarud a nagy attrakciók árnyékában próbál életben maradni, megtalálva saját helyét a Tisza-tó attrakciói között az ifjúsági és a horgászturizmus központjává válhat megőrizve szépségét, nyugalalmát és a természet érintetlenségét.

9. Felhasznált források

Felhasznált jogszabályok:

- 1005/2016. (I.18.) Korm. határozat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról
- 1006/2016. (I. 18.) Korm. határozat a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról
- 1012/2016. (I.20.) Korm. határozat a Vidékfejlesztési Program éves fejlesztési keretének megállapításáról

Felhasznált szakpolitikai dokumentumok:

- A Tisza-tó Térség Területfejlesztési Program 2014-2020
- A Tisza-tó Turizmusfejlesztési Stratégiája
- Heves Megye Területfejlesztési Konceptiója
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 2014-2020
- Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program 2014-2020
- Tisza-tó Nemzeti Program
- Vidékfejlesztési Program 2014-2020

Egyéb felhasznált források:

- Hortobágyi Nemzeti Park honlapja, www.hnp.hu
- <http://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=HUHN10002#7>
- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, www.teir.hu
- UNESCO Világörökség Magyarországon, www.vilagorokseg.hu
- wikipedia.hu